

Научна грамотност – физична грамотност

Според проекта *Наука за всички американци* на Американския съюз за напредък в науките от 1990 г. “Потенциалът на науките и технологиите за повишаване на жизненото равнище не може да се реализира преди обществото като цяло да започне да разбира природните науки, математиката и технологиите и да придобие навици за научно мислене; без грамотно в научен смисъл население перспективата за един по-добър свят не е обещаваща.”

Тази констатация съдържа важното понятие научна грамотност. (Американският физик и деятел на попрището на образованието Дейвид Гудщайн твърди, че “Приблизително 95% от американците са научно неграмотни при всяка рационално избрана дефиниция за научна грамотност.” (D. Goodstein, *The Science Literacy gap*, *J. Sci. Educ. Technol.*, 1992, 1, 149–155). Едно определение за научна грамотност дава Джон Милър, директор на Международния център за повишаване на научната грамотност (J. Miller, *Civic scientific literacy: a necessity in the 21st century*, *Federation of American Scientists Public Interest Report*, 2002, 55, 3–6). Като основни елементи на понятието той включва:

- разбиране на основни научни понятия, такива като молекула и структура на Слънчевата система;
- разбиране на природата на научното изследване и
- тенденция за редовно информиране чрез, например, четене на научно-популярни книги.

Във връзка с общото понятие научна грамотност стои въпросът и за съдържанието на по-частното понятие *физична грамотност*, което, например, използва (но без да го определя Арт Хобсън в статията си “Физична грамотност, енергия и околна среда” (A. Hobson *Physics Literacy, energy and the environment*, *Phys. Educ.*, 2003, 38, 109–114). Правилното определяне на това понятие има голямо значение, тъй като пряко засяга целите, които си поставяме при обучението по физика в различните образователни степени и етапи и в различните видове училища – проблем, който би следвало да заинтересува специалистите по методика на обучението у нас.